

ZPRAVODAJ

obce Kryštofovo Údolí

číslo 60
1/2022

Neprodejný pravidelník
pro občany a přátele obce
Kryštofovo Údolí

Slovo úvodem...

Vážení spoluobčané,
vstoupili jsme do nového roku a tak si Vám dovoluji popřát nejen hodně zdraví a pracovní i rodinné pohody, ale též dostatek motivace, povzbuzení a pokory a v neposlední řadě v této nelehké době též co nejvíce vzájemného respektu, naslouchání a sounáležitosti. Covid-19 a jeho nové mutace bohužel nadále významně ovlivňují náš život. Ohrožuje nejen naše zdraví, ale i naši svobodu. Opatření jsou nepříjemná, ne se všemi musíme souhlasit, ale vzhledem k současné situaci jsou zatím stále nezbytná. A to přesto, že to naši společnost názorově tak rozděluje.

A co nás čeká v tomto roce? Zatímco zima nás tak trochu šetří, připravujeme se na zbytek roku, kdy nás čeká, kromě jiného, dokončení úprav v okolí koupaliště, celoplošné opravy některých místních komunikací, dokončení bytů v novinské škole, oprava krajské silnice u tunelu a snad i nějaká ta kultura. Doufám, že se také podaří vyřešit pro všechny nepříjemnou, nepříznivou situaci s nájemcem obecní hospody U Kryštofa. A začátkem října nás čekají nové volby do zastupitelstva, ve kterých si po čtyřech letech můžeme opět zvolit nové vedení obce.

Váš starosta obce.

Nové dopravní značení u OÚ

Někteří z vás si jistě již všimli, že v okolí budovy obecního úřadu a kavárny U Ježka, či MŠ Mraveniště přibýlo dopravní značení. Velkou novinkou je jednosměrka při odbočení z hlavní silnice k MŠ Mraveniště. Budova kavárny se objíždí odbočkou u obecního úřadu. Jednosměrka sem byla umístěna na žádost pracovníků školky se záměrem zvýšit bezpečnost při pohybu dětí do a ze školky. Všechny rodiče a lektory školky tímto žádáme, aby svá auta raději parkovali na parkovišti u hospody. Zamezí se tak kolizím automobilů, které hrozí zejména v ranních a odpoledních hodinách. Předem děkujeme všem za laskavé respektování tohoto doporučení. Dále jsou parkovací plochy podél budovy úřadu určeny pouze pro parkování zaměstnanců či návštěvníků úřadu. Podél budovy kavárny je jedno parkovací místo pro kavárnu. Věříme, že dopravní značení pomůže zlepšit mnohdy velmi chaotickou dopravní situaci v této lokalitě.

Jana Blažková, místostarostka

Elektronická verze zpravodaje
je k dispozici na webových stránkách obce:
www.krystofovoudoli.eu

Veřejné schůze zastupitelstva se v roce 2022 budou konat v následujících termínech: 24. února, 12. května, 21. července, 6. října a 8. prosince. Schůze se konají vždy od 19. hodin na půdě obecního úřadu.

V tomto vydání najdete:

2. strana

Odchyt a kastrace divokých koček
Webové stránky obce
Nové molo na koupališti

3. strana

Staronový jízdní řád MHD č. 16
Nová kniha LIBEREC a okolí z nebe
Sbor dobrovolných hasičů Kryštofovo Údolí

4. strana

Autobusový jízdní řád

5. strana

Likvidace komunálního odpadu od 1. 1. 2022
Z údolské kroniky 1922
Poděkování

6. strana

Mariannin vodopád

Kalendář „Kryštofovo Údolí 2022“

Nástěnný kalendář pro rok 2022 s motivy Kryštofova Údolí je k dostání na obecním úřadě, v muzeu či kavárně U Ježka. Pro letošní rok je kalendář sestaven ze sta-

rých černobílých pohlednic z různých koutů obce. Na mnohých jsou zachyceny objekty, které již dávno nestojí.

Odchyt a kastrace divokých koček

Na konci roku 2021 se obec rozhodla podniknout kroky ke snížení počtu zdivočelých koček na území Kryštofova Údolí a ve spolupráci s útlukem v Chrástavě Šance zvířatům z.s. zajistit jejich odchyt a kastraci. Obec bude hradit 50% nákladů na veterinární ošetření a kastraci toulavých koček a nabízí obyvatelům obce příspěvek na kastraci či sterilizaci jejich kočky domácí po předložení faktury vystavené smluvným veterinárním lékařem za provedený výkon. Bližší informace ohledně příspěvku na kastraci poskytne pan starosta Ing. Pravoslav Svačina nebo paní místostarostka Mgr. Jana Blažková. Pokud postrádáte několik dní svou kočku či kocoura, kontaktujte pana starostu.

Neustále se rozrůstající populace zdivočelých koček je rizikem pro přenos nemocí a ohrožením ekosystému. Dospělá kočka může za rok odchovat 2-3 vrhy, tedy 10-15 koťat. Většina mláďat se však dospělosti nedožije. Mnohé podlehnou infekčním onemocněním, která mezi sebou přenášejí, další nepřežijí srážku s autem nebo potyčky s dalšími kočkami v lokalitě.

Nemocemi přenášenými toulavými kočkami mohou onemocnět i kočky domácí, například při páření, pokud nejsou kastrované. Mezi onemocněními přenosná na člověka patří například borelióza a toxoplazmóza, která je nebezpečná pro těhotné ženy. K přenosu dochází obvykle po kontaktu s kočičími výkaly, například na pís-

skovišti nebo záhonu.

Zdivočelá kočka domácí je predátor, který nemá přirozeného nepřitele. Likviduje tak drobné ptactvo, ještěrky a mláďata zajíce polního.

Kočky jsou odchytávány do sklopce. Každá taková kočka je umístěna na minimálně čtyři dny do karantény, kde čeká, jestli se ozve její majitel. Pokud se nikdo nepřihlásí, je považována za toulavou. Kočky, které jsou přizpůsobivé, jsou po kastraci umístěny do depozita a hledá se pro ně nový domov. Skutečně zdivočelé dospělé kočky v drtivé většině nesnesou blízkost lidí a uzavřené prostory je stresují. Tyto kočky jsou po kastraci a základním veterinárním ošetření vypouštěny na místě odchytu. Kastrované kočky si hlídají své teritorium a brání „přítoulání“ dalších jedinců.

MDDr. Zdislava Hejnáková

Máte-li zájem o kastraci či sterilizaci vlastní kočky, kontaktujte níže zmíněné pracoviště. Na obecní úřad přineste fakturační doklad a bude vám uhrazena polovina vašich nákladů.

Kontaktní údaje na veterinární pracoviště:

Kolafa s.r.o.

Eva Kolařová – tel. 602 131 421

Cena za kočku 1500,- Kč

Cena za kocoura 1000,- Kč

Jana Blažková

Nové molo na koupališti

Na podzim minulého roku bylo do areálu koupaliště umístěno nové dřevěné molo. Nahradí tak již velmi nebezpečné skákadlo. Celkově by mělo poskytnout širší možnosti využití. V létě bude sloužit plavcům, po zbytek roku otužilcům a pár dní v roce i hokejistům a krasobruslařům

na přezouvání do bruslí. Předem děkujeme, že právě hokejisté a krasobruslaři nebudou v bruslích chodit po dřevěných fošnách a pomohou tak prodloužit jeho životnost. V příštím roce by areál koupaliště mělo doplnit několik dalších drobnějších atrakcí.

Jana Blažková

Webové stránky obce

Na webových stránkách obce

<https://www.krystofovoudoli.eu/> se nově nachází fotogalerie, která má dvě části.

První z nich má název OBEC a jsou tam různé fotky z obce. Druhá část se jmenuje KULTURA a zde jsou uloženy fotky z kulturních akcí v letech 2019, 2020 a 2021. Je již připraven i rok 2022, od teď budu ukládat fotky hned po jednotlivých akcích. Ne vždy se mi podařilo během organizování ještě fotografovat, proto si vás dovoluji touto cestou oslovit s prosbou o případné další fotografie. Posílejte mi je na mistostarosta@kudoli.cz. Za všechny případné zaslané fotografie předem děkuji. Pokud by měl někdo problém s vystavením své fotografie na webových stránkách, dejte mi vědět a fotku samozřejmě smažu. Cesta k fotogalerii je <https://www.krystofovoudoli.eu/obec/fotogalerie/kultura/> poté již stačí jen vybrat konkrétní rok.

Za rok 2019 si můžete prohlédnout fotky z následujících akcí:

Masopust, Nos s Andersenem, Žehnání lípy republiky, Letní kino, Host v muzeu Tereza Herz Pokorná, Údolská pouť, Výlov rybníka, Výstava k 17. listopadu, Setkání seniorů, Jakub Jan Ryba Česká mše vánoční

Za rok 2020 si lze prohlédnout fotografie z následujících akcí:

Host v muzeu Radka Denemarková, Údolská pouť, Hosté v muzeu Michal Novotný a Vít Rakušan, Tenisový turnaj Kryštofák open

Za rok 2021 si můžete prohlédnout fotografie z následujících akcí:

Údolská pouť, Tenisový turnaj Kryštofák open, Slavnosti Mikroregionu Hrádecko-Chrástavsko

Je vidět rozdíl mezi počtem kulturních akcí v době před covidem a během pandemie. Věřím, že se brzy vrátíme i k pravidelným akcím, které se již dva roky nemohly konat z epidemičských důvodů. Kulturní výbor pro vás již nyní plánuje a připravuje několik **kulturních akcí pro rok 2022**. Těšit se můžete na:

Údolský masopust – sobota 5. března

Pálení čarodějnic – sobota 30. dubna

Memoriál Martina Chaloupky

– sobota 21. května

Projekce letního kina

– termíny budou upřesněny

Hosty v muzeu

– jména hostů i termíny budou upřesněny

Údolskou poutí – 30. - 31. července

Letní divadlo – termín i jméno divadelní hry budou upřesněny

Slavnostní rozsvícení Jírova betlému

– sobota 26. listopadu

Adventní koncerty

– informace budou upřesněny

Velmi si přeji, abychom se brzy mohli všichni opět potkávat. Konání kulturních akcí je ovšem i v roce 2022 podmíněno aktuální epidemičskou situací a případnými vládními nařízeními. Těším se na vás!

Jana Blažková, místostarostka

Staronový jízdní řád MHD spoje č. 16

Úvodem se omlouvám všem občanům, které jsem svými zprávami naladil nejen na častější autobusové spojení s Libercem, ale hlavně na zařazení dopoledních spojů, o které už léta osobně usiluji. Vše nasvědčovalo tomu, že se to konečně podaří, bohužel, ne mojí vinou, to dopadlo jinak.

Dne 15. 9. 2021 jsem náš požadavek opakovaně urgova na poradě starostů se Společností KORID LK, spol.s.r.o., jejíž vlastníkem je Liberecký kraj a která byla založena rozhodnutím zastupitelstva Libereckého kraje za účelem praktického zastupování a uskutečňování svých dopravních zájmů a zájmů svých obyvatel. Zde mi bylo oznámeno, že ve věci jednájí a v nejbližší době dají vědět.

Dne 11. 10. 2021 mi skutečně pracovník Koridu, Ing. Roženský zaslal mailem návrh nového jízdního řádu, který zpracoval Dopravní podnik měst Liberce a Jablonce, s prosbou o zaslání případných připomínek občanů. Toto bylo na základě oslovení občanů splněno, dne 21. 10. 2021 jsme se setkali osobně na obecním úřadě za účasti ředitele DPmLJ p. Hettnera a dne 4. 11. 2021 mi byl panem Hettnerem zaslán aktualizovaný JŘ, zohledňující připomínky občanů. Vypadalo to, že od 12. 12. 2021 vstoupí tento JŘ v platnost. Pochyby jsem začal mít, když mi volal hejtman LK

Martin Půta s dotazem, zda budou všechny spoje podle navrženého JŘ dostatečně využívány, protože Dopravní podnik požaduje navýšení příspěvku od kraje ve výši 700 tis. Kč, což bude pro Radu LK zřejmě problém a že dosud nedostal od Dopravního podniku vyřízení spojů stávajících. Mou odpovědí bylo, že by se asi daly po dohodě s obcemi některé spoje vynechat. Podruhé jsem znejistil, když mi dne 7. 12. 2021 přišel mail s konečnými verzemi jízdních řádů autobusů a vlaků v Libereckém kraji, ale o MHD v něm nebylo zmínky. Po zjištění na stránkách DPmLJ, že byl místo slibovaných a předjednaných šesti nových spojů zařazen jen jeden s odjezdem v 16.25 hod. z Liberce, jsem se telefonicky spojil s hejtmánem i náměstkem hejtmána pro dopravu Ing. Svitákem. Dozvěděl jsem se, že s ohledem na nedodání vyřízení stávajících spojů ze strany DPmLJ, Rada LK navýšení příspěvku na rozšíření linky č. 16 neschválila. Dne 8. 12. 2021 jsem obdržel z Koridu jízdní řád, platný od 12. 12. 2021, s novými časy odjezdů, ale obsahující navíc pouze jeden odpolední spoj. Součástí dopisu byla i omluva za nezdařené rozšíření spojů a ujištění, že se k této problematice ještě v roce 2022 vrátíme.

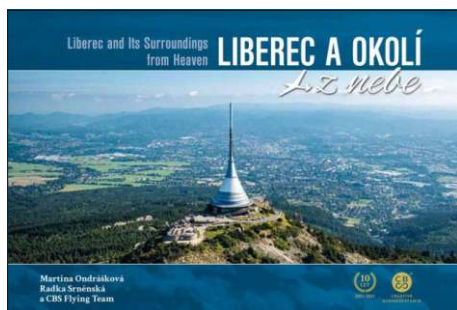
Dne 16. 12. 2021 mi byl zaslán další nový

JŘ, platný od 1. 1. 2022, ve kterém jsou časy odjezdů na základě celkem oprávněných námitek občanů Machnina, kde autobusy poté, co nezajížděly až k nám, stály zbytečně 40 minut na nádraží v Machnině, opraveny.

V tomto čísle Zpravodaje najdete i anketu, která by měla výrazně pomoci v dalším jednání. Prosím o její poctivé, ale opravdu pravdivé, vyplnění všemi členy domácnosti a věřím, že se podaří minimálně jeden dopolední spoj s odjezdem v cca 9.30 až 10.00 hod. z Liberce vyjednat.

Na druhou stranu nesmíme zapomínat, že mnoho let bylo jediným spojením s Libercem spojení vlakové, které zatím zůstává i nadále v platnosti v plném rozsahu a že je v Libereckém kraji stále mnoho míst, kde také žijí lidé trvale, a která nemají zdaleka tak časté spojení s větším městem, pokud vůbec nějaké mají. Napadá mě třeba Panenská Hůrka mezi Chrástovou a Bílým Kostelem nebo třeba Radostín u Sychrova. Leckde to mají na nejbližší zastávku i několik kilometrů. Ale stejně jako u nás i zde platí, že většina lidí ví, proč si takové místo k bydlení vybrali a s určitými nevýhodami, které jim bohatě vyvážají ty výhody, počítají.

Pravoslav Svačinka, starosta obce

Kniha Liberec a okolí

Na obecním úřadě je nově k zakoupení kniha Liberec a okolí z nebe. V knize je několik stránek věnováno i Kryštofovo Údolí a můžete si tak vychutnat jedinečný pohled na krajinu vašeho bydliště a jeho nejbližšího okolí. Kniha je česko-anglická a stojí 300,- Kč.

Jana Blažková

Sbor dobrovolných hasičů Kryštofovo Údolí

Tornádo na jižní Moravě

Naše Jednotka dobrovolných hasičů Kryštofovo Údolí s jednotkou dobrovolných hasičů Oldřichov v Hájích jela pomoci s odklizením následků po ničivém tornádu. Jednotka pomáhala celkem čtyři dny. Při pomoci se použilo vybavení, které jednotka vlastní. Náklady na cestu a pohonné hmoty hradila obec. Všechny fotky a spousty videí z naší pomoci jsou k vidění na YouTube / SDH Kryštofovo Údolí.

Cvičení

Cvičení okrsku Chrástava mělo být v roce 2021 v Kryštofovo Údolí. Bohužel situace kolem covidu nám přesunula cvičení na rok 2022. Doufáme, že se letos cvičení uskuteční.

Soutěž

Sbor dobrovolných hasičů se zúčastnil

alespoň jedné soutěže v Nové Vsi. Bohužel v omezeném rozsahu a možnostech v důsledku vládních nařízení.

Výjezd

Po celou dobu covidu se snažíme maximál-

ně zasahovat při mimořádných událostech. Jednotka je stále rozdělena na skupiny dle nařízení. Výjezdů za rok 2021 bylo 25, většinou popadané stromy, únik provozních kapalin a požár.

16

Křižanské sedlo - Novina - Machnín žel. zast. - Fügnerova

Anketa k využívání dopravy do Liberce a zpět

1) Využíváte k dopravě do Liberce a zpět převážně:

vlastní dopravu vlak autobus MHD

2) Do Liberce jezdíte:

pravidelně občas

3) Autobusem č.16 jezdíte:

každý den 2-3x týdně 1x týdně 2-3x za měsíc 1x za měsíc 2-3x za rok nikdy

4) Současné spoje busu č. 16 Vám:

vyhovují nevyhovují

5) Nejvíce postrádáte spoj s odjezdem z Liberce/KÚ v cca:

8.00/8.40 9.00/9.40 10.00/10.40 11.00/11.40 12.00/12.40

6) Zbytečný je podle Vás spoj s odjezdem z Liberce/ KÚ:

5.20/6.00 12.50/13.30 14.05/14.45 15.25/16.05 16.25/17.10 18.00/18.45

Prosíme vyplnit za každého člena domácnosti formou číslovky za danou možnost.

Např. u čtyřčlenné domácnosti:

3) Autobusem č.16 jezdíte:

každý den - **1** 2-3x týdně 1x týdně - **2** 2-3x za měsíc 1x za měsíc - **1** 2-3x za rok
nikdy

Vyplnil/a: Jméno, č.p.

**Vyplněný dotazník prosíme vhodit do schránky ve dveřích obecního úřadu
nejpozději do 30.ledna 2022. Děkujeme.**

Likvidace komunálního odpadu od 1. 1. 2022 nově

S účinností od 1. ledna 2022 se mění na základě Zákona o odpadech č. 541/2020 pravidla pro nakládání s komunálními odpady. Došlo tak i k vydání a dne 9. 12. 2021 též ke schválení Obecně závazných vyhlášek č. 2/2021 o místním poplatku za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci a č. 3/2021 o stanovení obecního systému odpadového hospodářství. Zatímco vyhláška č. 3/2021 popisuje co a jak se sbírá a třídí, vyhláška č. 2/2021 mimo jiné nově zavádí cenu 0,50 Kč za každý jeden litr objemu sběrné nádoby a poplatníkem stanovuje všechny, kteří mají v obci bydliště nebo jsou vlastníky nemovité věci, ve které nemá bydliště žádná fyzická osoba, přičemž minimální základ poplatku činí množství 60 litrů.

V praxi to znamená, že každá domácnost musí mít od 1. 1. 2022 popelnici nebo zakoupené pytle svozové firmy F.C.C.

V případě popelnice o objemu 120 l je roční poplatek při četnosti vývozu 1x týdně 3 120,- Kč, tedy o 609,- Kč více než doposud, u nejpoužívanějšího svozu 1x za 14 dní je pak 1 560,- Kč, tedy o 50,- Kč méně než doposud. U větších popelnic o objemu 240 l, kde je vývoz každý týden cena dost výrazně stoupla z 4 742,- Kč na 6 240,- Kč. Cena sběrných pytlů, které jsou určeny zejména pro nepravdělně využívané

rekreační objekty nebo pro objekty, které jsou pro svozovou firmu nedostupné, činí 70,- Kč/ks a minimálně zakoupený počet je 6 ks/rok a na každou evidovanou osobu v domácnosti nebo na objekt, ve kterém nemá nikdo bydliště. To znamená, že např. 4 členná rodina musí podle zákona a obecně závazné vyhlášky zakoupit 24 ks pytlů za rok. Zda si domácnost zvolí popelnici nebo pytel, je zatím ponecháno na jejím rozhodnutí, ale zejména početnějším domácnostem podél svozové trasy se určitě vyplatí pořízení popelnice. Občané a majitelé nemovitostí, kteří nejsou do systému odpadového hospodářství obce dosud přihlášení a nejpozději do konce března se nepřihlásí a nebo si nezakoupí potřebný počet pytlů, budou na tuto povinnost písemně upozorněni.

K poplatku podle objemu popelnice jsme přistoupili, protože nám přišel spravedlivější než většinově používaný paušální poplatek na osobu, který je pro většinu domácností nevýhodný.

Např. v Chrástavě činí tento poplatek 500,- Kč/osobu, v Liberci pak 720,- Kč/os/rok a tento poplatek pak většinou pokrývá alespoň částečně i poplatky za tříděný, nebezpečný nebo velkoobjemový odpad. V naší obci jsme stanovili poplatek 0,50 Kč/1 litr při možnosti stanovit až 1,00 Kč/1 litr a

likvidaci nekomunálního odpadu hradíme za občany z rozpočtu obce. Pro zajímavost uvádím, že svoz a likvidaci komunálního odpadu se nám podařilo vyjednat s ročním ziskem cca 11 tis. Kč, ale už na nákup žlutých pytlů na plast, které rozdáváme zdarma, doplácíme cca 2 tis. Kč, za likvidaci tříděného odpadu platíme ročně přibližně 55 tis. Kč, za svoz velkoobjemového odpadu cca 50 tis. Kč, za svoz elektroodpadu a nebezpečného odpadu cca 15 tis. Kč a zimní svoz popelnic z pro svozovou firmu nedostupných míst (oblast koupaliště, malého a velkého viaduktu) nás přijde na cca 50 tis. Kč. Ročně tedy obec dotuje odpadové hospodářství občanů částkou cca 160 tis. Kč.

Nový systém je pro mnohé jistě další finanční zátěž, ale na druhou stranu určitě odstraní zneužívání toho volnějšího dosavadního, kdy někteří občané a rekreační, místo zakoupení si aspoň několika pytlů za rok, odkládají svůj komunální odpad do odpadkových košů na zastávkách MHD nebo do kontejnerů na tříděný odpad, případně pak ve větším množství do přistavených velkoobjemových kontejnerů a v tom nejhorším případě pak třeba i někam podél silnice.

Pravoslav Svačina, starosta obce

Z údolské kroniky 1922

Železnice

V lednu převzal stát UTD (Ústecko-teplickou dráhu). Došlo k velké výměně zaměstnanců. Místo německých, kteří nemluví česky, nastoupili čeští zaměstnanci.

Mniška

Během podzimu loňského roku opět řádila v lesích mniška. 200 lesních dělníků ze Šumavy, Krušných hor a Moravy odstraňují škody v našich lesích. Vedení revíru proto nechalo vedle hájovny postavit baráky, kde dělníky ubytovalo.

Pošta

Ministerstvo pošt v Praze uvažuje o uzavření údolské pošty pro nerentabilitu. Starosta Richter, učitel Fiedler, E. Wollmann a A. Luh jedou do Prahy a vrací se s dobrou zprávou. Pošta zatím zůstává zachována.

Spojení Rokytnice a Kryštofova Údolí

Stejná delegace přitom vyjednáva na Ministerstvu vnitra o spojení části obce Rokytnice s částí obce Kryštofovo Údolí. Dostali povzbuzující příslib. V parlamentu nás podporuje poslanec za německou křesťanskou sociální lidovou stranu p. Böhr z Varnsdorfu.

Daně

Daně velmi utiskují malé zemědělce a drobné živnostníky, kteří musí platit daně v několika tisících korunách. Denně se proto dějí daňové exekuce.

Válečná půjčka

Tyto státní papíry ztratily veškerou hodnotu. Obec tak drží Lombardské dluhopisy za 40.000,- Korun.

Pošta

Za účelem udržení pošty potvrzují telefonní stanice Josef Richter, obec, Engelbert Appelt a vedení revíru.

Četnictvo

1. 6. 1921 byla v obci zřízena četnická stanice. Sestává z velitele a dvou mužů. Do teď jsme patřili pod machnínskou stanic. (Stanice sídlila v budově hostince Krásné Údolí, dnes je na tom místě nová přírodní zahrada MŠ Mraveniště.)

Zloděj

V noci z 10. na 11. 3. někdo uřízl a zcizil telefonní vedení směrem k nádraží.

Pomoc z USA

Starosta Richter zprostředkoval americkou

pomoc pro děti nezaměstnaných. 19 kusů oděvů a obuvi pro chlapce a 14 kusů oděvů a obuvi pro děvčata.

*S použitím Heimat-Postu č. 147/2012
Leonhard Řehák*

Poděkování

Ráda bych touto cestou veřejně poděkovala dětem a lektorům z Přírodního klubu Mraveniště za originální ozdoby na vánoční stromeček před obecním úřadem. Mnozí z občanů i turistů se o nich vyjádřili také velmi pochvalně.

Děkujeme.

*Jana Blažková,
místostarostka*

Mariannin vodopád

Na kopci Rechberg vyvěrá spontánně na několika místech spodní voda a padá malým vodopádem do potoka Rokytka / Eckersbach.

Takhle jednoduše to lze pojmenovat, ale já se pokusím o něco více.

Sice pila Josefa Ansorgeho nikdy nebyla součástí katastru či obce Kryštofovo Údolí, ale k Machninu a Andělské Hoře to měla více méně daleko. Místní na ni s úsměvem vzpomínali, sloužila i jako hospoda, a to staré pohlednice dokazují, včetně možnosti přespání.

Už tak to tam bylo natěsno, ale my nejsme schopni úplně pochopit, jak naši předci tady žili. Dalo se tam posedět, paní domácí míchala kaši a pod stropem visela klec s opičkám. Ona to byla taková ZOO. Něco pro radost i práci. Ta práce byla nesku-tečná. Už jen vykopání náhonu byl hero-ický výkon, a tak u pramenů vidím stát panu Marii, dole se plahočit Josefa, takový biblický výjev. Voda z pramenů plnila náhon, ale protože je obohacena vápen-cem, zároveň náhon zanášela. Pila byla velmi zajímavá dlouhý náhon,

vantrók, spodní náhon vodního kola a cel-ková konstrukce objektu je tedy něco..... vlastně byla.

Zajímavým prvkem tohoto vodního díla bylo místo, kde ze stráně neustále padala voda a nejspíše i to pomáhalo s dostatkem vody pro pilu, jež na tomto zdroji byla závislá. Celé údolí bylo poháněno vodou, legendární, dnes již neexistující, náhon poháněl transmise různých stavení.

Geologickou zajímavostí tohoto "tufáče" je přítomnost vápence ve vodě. Můžeme pozorovat malé kuličky ulpívající na spad-lých listech, dříve v korytu vodopádu stál obrovský, údajně až 3m vysoký kámen, na kterém narůstaly vápence. Takové fajfky. Zatrubněním vývěrů v 60. letech způsobilo nejen odklonění padající vody, ale i destrukci – neobohacování kamene, který vyschnul a nakonec se zřítíl do koryta potoka. V té době byl už zbaven lidmi svých okras a nemůžeme se zlobit na dobu a skalničkáře, jež toho využili. Dnes je mimo kyselou vodu a opět na něj, i když o něco níže, padá vodopád.

Tato přirozenost opět dává šanci přírodě

tvořit. Je nutné každé jaro očistit modřínové korýtko, plochu dopadu tříštící se vody, tak aby vsakovala a plnila spodní modřínové korýtko a nevymývala dnes již zasypaný náhon.

Voda je pitná, jen v období jara padá zcela zakalená vápencem.

A ještě něco k pile a jejím majitelům. Původní majitel a stvořitel pily č.p. 89 byl Josef Ansorge, po dražbě v roce 1904 se vlastníkem stal Josef Weikert, další dražba v roce 1936 určila vlastnictví Vrchní zemské elektrárně, od roku 1948 to byly Východočeské elektrárny, v roce 1951 Polabské elektrárny, n.p., pak v roce 1952 Elektrárna Andělská Hora a nakonec v roce 1961 Severočeské energetické závody, n.p. Konec pily byl dán nejen zbytností té doby, ale i změnou trasy silnice, kdy došlo ke zrušení starého mostu a silnice, jež ostře zahýbala před pilou.

Pochůzný náhon s lavičkou je příjemnou možností vstoupit do přírody a snad i dů-stojnou vzpomínkou, na někoho, kdo již není mezi námi a jeho dům zmizel.

Allan Janeček

Model staré pily, která stívala pod obcí, v místě dnešní křížovatky směr Machnín nebo Andělská Hora.

KOMINÍK – KONTROLA – ČIŠTĚNÍ KOMÍNŮ

Čištění komínů na tuhá i plynná paliva, výběr sazí, kontrolu komínů včetně vystavení kontrolní zprávy dle nařízení vlády č.320/2015sb.

SLUŽBA ZÁKAZNÍKŮM:

– PROHLÍDKA PRŮDUCHU INSPEKČNÍ KAMEROU

– STROJNÍ ODSTRANĚNÍ DEHTU

TYTO SLUŽBY SE OBJEDNÁVAJÍ PŘEDEM na telefonním čísle **602 111 632**

ZPRAVODAJ OBCE KRYŠTOFOVO ÚDOLÍ

Vydává/ Obec Kryštofovo Údolí čp. 166, 460 02 Liberec 2

Evidenční číslo/ MK ČR E 20264

Kontaktní osoba/ Mgr. Jana Blažková, email: mistostarosta@kudoli.cz

Sazba a tisk/ RECo design s.r.o. Chrastava, www.recodesign.cz

Elektronická verze Zpravodaje ke stažení na obecních internetových stránkách.

ÚŘEDNÍ HODINY OBECNÍHO ÚŘADU, KONTAKTY

Pondělí: 8:00 – 11:30 12:30 – 16:00 hod.

Středa: 8:00 – 11:30 12:30 – 17:00 hod.

Starosta: Ing. Pravoslav Svačina, tel.: +420 777 280 046

Místostarosta: Mgr. Jana Blažková, tel.: +420 774 294 894

Referentka: Martina Žilková, tel.: +420 722 634 282

e-mail: info@kudoli.cz

internet: www.krystofovoudoli.eu